

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษามีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์เป็นอย่างมาก เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือที่มนุษย์ใช้ในการสื่อความหมาย ภาษาช่วยสื่อความรู้ ความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกต่อกันและกัน ความสามารถในการใช้ภาษาจึงช่วยถ่ายทอดและสื่อความคิด ความรู้สึก ทักษะคติ ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจได้ ทักษะการใช้ภาษาจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ระหว่างมนุษย์ด้วยกัน

สำหรับเด็กในวัยอนุบาลนั้น พัฒนาการทางภาษาเป็นพัฒนาการที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะภาษาจะช่วยนำเด็กเข้าสู่โลกใหม่ ช่วยให้เด็กเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ ภาษาจึงถือเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่งสำหรับพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก ซึ่ง Halliday (1975) อ้างถึงใน Snow (1998) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายหรือประโยชน์ของการใช้ภาษาของเด็กไว้ดังนี้ คือ

1. เด็กใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสดงความต้องการ
2. เด็กใช้ภาษาในการสั่งหรือควบคุมพฤติกรรมของผู้อื่น
3. เด็กใช้ภาษาในการสื่อสารปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
4. เด็กใช้ภาษาแสดงความเป็นตัวของตัวเอง แสดงอารมณ์ ความรู้สึก
5. เด็กใช้ภาษาในการแสวงหาข้อมูลความรู้ต่างๆ
6. เด็กใช้ภาษาในการคิดสร้างสรรค์จินตนาการ
7. เด็กใช้ภาษาเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากคำที่เด็กคิดและรับรู้

จะเห็นได้ว่าภาษาเป็นกุญแจสำคัญที่จะช่วยเปิดโลกของเด็กในวัยอนุบาลให้กว้างขวางมากขึ้น

เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า ทักษะการใช้ภาษาอันดับแรกของมนุษย์ คือ การฟังและการพูด วันหนึ่ง ๆ มนุษย์ใช้ทักษะการฟัง 45% ทักษะการพูด 30% ทักษะการอ่าน 16% และทักษะการเขียน 9% ซึ่งการพูดเป็นทักษะที่มนุษย์ใช้สื่อความหมายในชีวิตประจำวันมากกว่าการอ่านและการเขียน เราจะเห็นได้ชัดเจนมากในเด็กวัยอนุบาล เพราะเด็กยังไม่มีความสามารถเพียงพอในการอ่านและเขียน จึงต้องใช้ภาษาพูดในการสื่อสาร (จุฑามาศ โฆษะปัญญารธรรม, 2534) ดังนั้นทักษะที่เด็กอนุบาลควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเป็นอย่างมาก คือ ทักษะการฟังและการพูด ซึ่งก็มีความสอดคล้องกับพัฒนาการทางด้านภาษาของมนุษย์ที่จะเริ่มจากภาษาพูดไปสู่ภาษาเขียน ดังนั้นการเรียนรู้ทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยจึงเน้นที่ภาษาพูด (นภเนตร ธรรมบวร, 2540) และสิ่งสำคัญในการเรียนรู้

การพูดของเด็กประกอบด้วย 3 ปัจจัยหลัก คือ การออกเสียง คำศัพท์ และการรวมคำหรือการผูกประโยค (Hurlock, 1978)

การออกเสียงนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญของการพูด เนื่องจากองค์ประกอบที่สำคัญในการสื่อความหมายระหว่างกันนั้น คือ “เสียง” ดังนั้นการออกเสียงจึงเป็นแนวทางสำคัญในการแสดงออกทางการสื่อความหมายของมนุษย์ ซึ่งการออกเสียงที่ดีและถูกต้องจะนำไปสู่การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

การออกเสียงได้ถูกต้องเป็นสิ่งที่สำคัญ ปัจจุบันมีการศึกษาเกี่ยวกับการออกเสียงของคนไทยพบว่า คนไทยมีปัญหาในการออกเสียงภาษาไทยมาก การออกเสียงผิดตั้งแต่แรกแล้วละเลยปล่อยทิ้งไว้ ไม่ได้มีการแก้ไข อาจนำไปสู่ปัญหาการพูดไม่ชัดได้ จะเห็นได้ว่าการออกเสียงเป็นพื้นฐานที่เราควรให้ความสำคัญ ความตระหนักและความใส่ใจ ดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานพระบรมราโชวาทเนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ เมื่อวันที่ 29 ก.ค. 2543 (ไทยรัฐ, 31 กรกฎาคม 2543) มีใจความว่า

“เราโชคดีที่มีภาษาเป็นของตนเองมาแต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้ ปัญหาเฉพาะในด้านรักษาภาษานี้ก็มีหลายประการ อย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในทางออกเสียง คือ ให้ออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน อีกอย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในวิธีใช้”

เมื่อเราพิจารณาถึงปัญหาในการเรียนการสอนภาษานั้น มีนักการศึกษาหลายท่านพบว่า เด็กไทยมีปัญหาในการอ่าน ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ คือ การอ่านออกเสียงไม่ชัด หรืออ่านออกเสียงคำไม่ถูกต้องชัดเจน เช่น ออกเสียงตัวควบกล้ำไม่ชัด ออกเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ผิด (เพ็ญแข สุภิกิตต์, 2526) ทั้งนี้องค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อความพร้อมในการอ่าน คือ พัฒนาการทางภาษาพูด (Oral Language Development) ซึ่งเด็กจะต้องเข้าใจภาษาและใช้ภาษาได้ถูกต้อง รู้จักความหมายของคำ และที่สำคัญเด็กจะต้องมีพัฒนาการอวัยวะเกี่ยวกับการออกเสียงที่เจริญเพียงพอ เช่น ปอด ลำคอ หลอดลม ฟัน (สุวิมล สิทธิสุขโชค, 2520) ดังนั้นการทราบถึงลักษณะพัฒนาการทางการออกเสียงของเด็กในวัยอนุบาล จะทำให้เราสามารถส่งเสริมและพัฒนาการพูดและการออกเสียงได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะเป็นการวางรากฐานทางภาษาที่ดีให้กับเด็ก เมื่อเด็กโตขึ้น เขาก็จะสามารถเรียนรู้ภาษาได้ดี ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

นอกจากนี้ การพูดของเด็กเล็กส่วนมากมักจะเป็นคำพูดที่ฟังรู้เรื่องเฉพาะกับคนใกล้ชิดเท่านั้น การไม่เข้าใจในสิ่งที่เด็กพูด จะทำให้เกิดความเข้าใจผิด ไม่รู้ว่าเด็กต้องการอะไรแน่ ทำให้เด็กเกิดความคับข้องใจได้ง่าย และอาจทำให้เด็กมีพฤติกรรมถอยหลังคือ ใช้วิธีร้องไห้เหมือนเมื่อยังเล็กอีกครั้ง (ศรียา และประภัสสร นิยมธรรม, 2540) ดังนั้นการศึกษาถึงการออกเสียงคำของเด็กอนุบาลจึงมี

ความสำคัญเพราะจะทำให้เราได้รับข้อมูล มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะการออกเสียงของเด็กอนุบาลมากขึ้น ซึ่งทำให้ง่ายต่อการเข้าใจคำพูดของเด็ก และนำไปสู่การวางรากฐานทางภาษาที่ดี ทั้งยังส่งเสริมพัฒนาการออกเสียงคำของเด็กได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ปัจจุบัน การเรียนการสอนภาษาของเด็กในวัยอนุบาล ได้มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งเราจะเห็นว่ามึนักการศึกษาหลาย ๆ ท่านที่พยายามศึกษา และค้นคว้าหาวิธีการสอนภาษาที่เหมาะสมกับเด็กในวัยอนุบาล เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนภาษาที่แยกเนื้อหาและทักษะ โดยเน้นให้เด็กท่องจำ และสะกดคำเช่นเดียวกับเด็กในระดับประถมศึกษา มีผลทำให้เด็กในวัยอนุบาลเกิดความเครียด และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนภาษา (วรรณถ รักสกุลไทย, 2537) ซึ่งแนวทางหนึ่งที่กำลังเป็นแนวการสอนที่น่าสนใจ คือ การสอนภาษาแบบธรรมชาติ ที่เป็นการสอนให้เด็กเรียนรู้ภาษาแบบองค์รวมในลักษณะของธรรมชาติตามการเรียนรู้ภาษาของเด็ก และการจัดกิจกรรมทางภาษาโดยใช้เสียงตัวอักษร ก็เป็นกิจกรรมที่ได้รับแนวคิดมาจากการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านที่สนใจและทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ เช่น งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการสอนภาษาโดยใช้วรรณกรรมเพื่อส่งเสริมการใช้เสียงตัวอักษรของเด็กในวัยอนุบาล ที่พบว่าเด็กอนุบาลมีความสามารถในการใช้เสียงตัวอักษรมากขึ้น ซึ่งการเรียนการสอนในลักษณะนี้เด็กจะต้องพูดและออกเสียงต่าง ๆ เช่น ก.ไก่ ก.แกง ก.แกง เสียงกอก หรือ ต.เต่า ต.ตา ต.ตา เสียงตอ เป็นต้น (แสงโสม กชกรกมุต, 2545) Stah และ Murray (1994) ได้ศึกษาการใช้เสียงตัวอักษรของเด็กเล็ก โดยการใช้การออกเสียงคำสัมผัสคล้องจองอย่างง่าย พบว่า เด็กมีความสามารถในการสร้างและแยกเสียงของคำมากขึ้น และ Wright (1993) ได้ศึกษาเรื่องการใช้เสียงตัวอักษรของเด็กวัยอนุบาล โดยใช้เกม เพลง คำกลอน การจับคู่-ผสมคำ พบว่า เด็กมีความเข้าใจเกี่ยวกับเสียงมากขึ้น จะเห็นว่าการออกเสียงจึงเป็นสิ่งสำคัญของการเรียนการสอนในลักษณะนี้ ดังนั้น ครูและนักการศึกษาควรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะพัฒนาการทางการออกเสียงของเด็กในวัยอนุบาล เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับเด็กมากขึ้น

การออกเสียงคำในภาษาไทยที่เราใช้พูดกันนั้น จะมีเสียงประกอบอยู่ด้วยกัน 3 เสียง คือ เสียงพยัญชนะ เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ ซึ่งเสียงพยัญชนะจะมีหน้าที่เป็นได้ทั้งเสียงพยัญชนะต้น เสียงอักษรควบกล้ำ เสียงอักษรนำ และเสียงตัวสะกด ดังนั้นในการศึกษาการออกเสียงคำ จึงควรศึกษาให้ครบทั้งเสียงพยัญชนะ เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์มากที่สุด อันจะเป็นประโยชน์ต่อนักการศึกษา ครู พ่อแม่ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก

บรรเทา กิตติศักดิ์ (2533) กล่าวว่า ตามหลักภาษาไทยนั้น เสียงพยัญชนะต้น จะแบ่งได้เป็น 21 เสียง ได้แก่ /ก/ /ค/ /ง/ /จ/ /ช/ /ซ/ /ด/ /ต/ /ท/ /น/ /บ/ /ป/ /พ/ /ฟ/ /ม/ /ย/ /ร/ /ล/ /ว/

/อ/ และ /ฮ/ ซึ่งเสียงพยัญชนะทั้ง 21 เสียงนี้ มีฐานที่เกิดของเสียงพยัญชนะซึ่งเป็นอวัยวะที่กักลม ถัดลมถูกกักที่อวัยวะใด อวัยวะในปากส่วนนั้นจะเป็นฐานที่เกิดของเสียงพยัญชนะนั้น ซึ่งมีทั้งหมด 6 ตำแหน่ง คือ

1. ริมฝีปาก ได้แก่ เสียง /บ/ /ป/ /พ/ /ม/ /ว/
2. ริมฝีปากกับฟัน ได้แก่ เสียง /ฟ/
3. ฟันและปุ่มเหงือก ได้แก่ เสียง /ช/ /ต/ /ด/ /ท/ /น/ /ร/ /ล/
4. เพดานแข็ง ได้แก่ เสียง /จ/ /ช/ /ย/
5. เพดานอ่อน ได้แก่ เสียง /ก/ /ค/ /ง/
6. ช่องว่างระหว่างเส้นเสียง ได้แก่ เสียง /อ/ /ฮ/

เสียงอักษรควบกล้ำ มี 11 เสียง ได้แก่ /กว/ /กร/ /กข/ /คว/ /คร/ /คค/ /พว/ /พล/ /ปร/ /ปล/ /ตร/ และในปัจจุบันมีเสียงอักษรควบกล้ำที่รับมาจากภาษาต่างประเทศอื่น ๆ อีก เช่น /ทร/ /ฟร/ /ฟล/ /ดร/ /บร/ /บล/

เสียงอักษรนำ คือ เสียงพยัญชนะ 2 ตัวเรียงกัน ซึ่งอยู่ในสระเดียวกัน พยัญชนะตัวหน้านำเสียงให้พยัญชนะตัวหลังผันเสียงวรรณยุกต์ตามเสียงของตัวหน้า มี 2 ลักษณะ คือ

1. คำที่มีเสียงอักษรนำออกเสียง 2 พยางค์ โดยพยางค์ต้นออกเสียงเหมือนมีสระอะ กิ่งมาตรา ส่วนพยางค์หลังออกเสียงตามสระที่ประสมอยู่ และผันวรรณยุกต์ตามเสียงพยัญชนะตัวหน้า เช่น จมูก ตลาด ปรอท อร่อย ขนมห ลาด ผรั่ง สนาม

2. คำที่มีเสียงอักษรนำออกเสียงพยางค์เดียว โดยออกเสียงเฉพาะเสียงพยัญชนะตัวหลัง แต่ผันวรรณยุกต์ตามพยัญชนะตัวหน้า มีข้อสังเกต คือ เป็นเสียงของคำที่มี "ห" นำ ย ร ล ว น ม และเสียงของคำที่มี "อ" นำ ย ซึ่งได้แก่ /หย/ /หร/ /หล/ /หว/ /หง/ /हन/ /หม/ และ /อย/

เสียงตัวสะกด มี 8 เสียง ได้แก่ /ก/ /ด/ /บ/ /ง/ /น/ /ม/ /ย/ /ว/

เสียงสระที่ผู้วิจัยจะศึกษาในครั้งนี้ มีทั้งหมด 24 เสียง ได้แก่ เสียงสระเดี่ยว 17 เสียง เสียงสระประสม 3 เสียง และเสียงสระเกิน 4 เสียง ดังนี้

1. เสียงสระเดี่ยว 17 เสียง ได้แก่ /อิ/ /อี/ /เอะ/ /เอ/ /แอะ/ /แอ/ /อึ/ /อือ/ /เออ/ /อะ/ /อา/ /อุ/ /อู/ /โอะ/ /โอ/ /เออะ/ /ออ/

2. เสียงสระประสม 3 เสียง ได้แก่ /เอีย/ /เอือ/ /อัว/

3. เสียงสระเกิน 4 เสียง ได้แก่ /อำ/ /ไอ/ /ไอ/ /เอา/

ส่วนเสียงสระ /เออะ/ /เอียะ/ /เอือะ/ /อัวะ/ เป็นเสียงสระที่มีใช้ในภาษาไทยน้อย และอ่านออกเสียงยากเกินไปสำหรับเด็กในวัยอนุบาล (เอื้อพร สัมมาทิพย์, มปป.) ผู้วิจัยจึงไม่รวมเข้าในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

เสียงวรรณยุกต์ มี 5 เสียง ได้แก่ เสียงสามัญ เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี และเสียงจัตวา

ในอดีตที่ผ่านมาได้มีการศึกษาวิจัย พบว่า ในระยะเริ่มแรกของพัฒนาการทางการออกเสียงของเด็กนั้น เด็กจะออกเสียงหน่วยเสียงพยัญชนะต้นที่ปรากฏในตำแหน่งต้นคำ คิดเป็นสัดส่วนที่มากกว่าหน่วยเสียงพยัญชนะที่ปรากฏในตำแหน่งท้ายคำหรือตัวสะกด (Wolf and Goulding, 1973) และจากการศึกษาการออกเสียงพยัญชนะของเด็กไทยเมื่อปี พ.ศ. 2525 พบว่า 75 – 90% ของเด็กไทยสามารถออกเสียงพยัญชนะเดี่ยวส่วนใหญ่ได้ถูกต้องภายในอายุ 4 ถึง 5 ปี (สุนีย์ มุขเงิน, 2525 อ้างถึงในอดิฉันท์ คุณภักพิมล, 2533) ซึ่งปกติเด็กในวัย 2 ถึง 5 ปี มักจะมีปัญหาการพูดไม่ชัด เพราะเป็นช่วงที่เด็กกำลังมีการพัฒนาทางด้านภาษาและการพูด (สุนทรา อมราพิทักษ์, 2541) และตามหลักพัฒนาการทางภาษาของเด็กที่มีอายุ 3 ปี พบว่าเด็กจะมีการออกเสียงที่ไม่ถูกต้องอยู่ประมาณ 40% (Machado, 1999) และเมื่อเด็กมีอายุ 4 ถึง 5 ปี เด็กจะมีการออกเสียงไม่ชัดหรือผิดเพี้ยนหลงเหลืออยู่น้อยมากแล้ว (McAfee, 1994) จึงแสดงให้เห็นว่าเด็กในวัยอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 3 ถึง 4 ปี ยังคงมีการออกเสียงที่ชัดเจนและไม่ชัดเจน หรือถูกต้องและไม่ถูกต้องอยู่บ้าง

ดังนั้นจึงเป็นการสมควรได้มีการศึกษาถึงการออกเสียงคำของเด็กในวัยอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 3 ถึง 4 ปี ซึ่งเป็นวัยที่กำลังมีการพัฒนาภาษาในด้านการออกเสียงเป็นอย่างมาก (Berk, 1994) เพราะจะทำให้ทราบว่าเสียงพยัญชนะ เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ใดที่เด็กอนุบาลอายุ 3 ถึง 4 ปี ออกเสียงได้ถูกต้องแล้ว และเสียงพยัญชนะ เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ใดที่เด็กยังออกเสียงได้ไม่ถูกต้อง และทำให้ทราบว่ามีความสัมพันธ์ที่เด็กส่วนใหญ่สามารถออกเสียงได้หรือไม่ และเสียงใดที่มักเป็นปัญหาของเด็กในวัยนี้

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการออกเสียงคำด้านเสียงพยัญชนะต้น เสียงอักษรควบกล้ำ เสียงอักษรนำ เสียงตัวสะกด เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ ของเด็กอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 3 ถึง 4 ปี ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับนักการศึกษา ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการออกเสียงคำของเด็ก ซึ่งจะสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนนำมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา ส่งเสริม และประเมินพัฒนาการทางภาษาให้แก่เด็กอย่างถูกต้องและเหมาะสม อีกทั้งยังเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการศึกษาและค้นคว้าเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านภาษาของเด็กต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการออกเสียงคำ ด้านเสียงพยัญชนะต้น เสียงอักษรควบกล้ำ เสียงอักษรนำ เสียงตัวสะกด เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ ของเด็กอนุบาลอายุ 3 ถึง 4 ปี ของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร คือ เด็กอนุบาลอายุ 3 ถึง 4 ปี ของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 13 โรงเรียน และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 709 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 722 โรงเรียน

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน โดยแบ่งช่วงเวลาในแต่ละวัน ดังนี้

- 1) 7.30 – 8.00 น. ผู้วิจัยใช้วิธีการทดสอบการออกเสียงคำของเด็กอนุบาล
- 2) 8.30 – 11.30 น. ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกตการพูดตามธรรมชาติของเด็กอนุบาล
- 3) 12.30 – 13.30 น. ผู้วิจัยใช้วิธีการทดสอบการออกเสียงคำของเด็กอนุบาล
- 4) 14.30 – 15.00 น. ผู้วิจัยใช้วิธีการทดสอบการออกเสียงคำของเด็กอนุบาล

3. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการออกเสียงคำ ด้านเสียงพยัญชนะต้น เสียงอักษรควบกล้ำ เสียงอักษรนำ เสียงตัวสะกด เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ ของเด็กอนุบาลอายุ 3 ถึง 4 ปี

ข้อตกลงเบื้องต้น

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่รวมเสียงสระ /เออะ/ /เอียะ/ /เอือะ/ และ /อัวะ/ เนื่องจากเป็นสระที่มีใช้ในภาษาไทยน้อยและออกเสียงยากเกินไปสำหรับเด็กในวัยอนุบาล

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาการออกเสียงคำ หมายถึง การสังเกตและการวิเคราะห์การออกเสียงคำของเด็กอนุบาลอายุ 3 ถึง 4 ปี ในด้านเสียงพยัญชนะต้น เสียงอักษรควบกล้ำ เสียงอักษรนำ เสียงตัวสะกด เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ โดยใช้แบบบันทึกคำพูดจากการสังเกตตามธรรมชาติ ในการสังเกตการพูดตามธรรมชาติของเด็กอนุบาลในกิจกรรมประจำวันต่าง ๆ ของโรงเรียนและใช้แบบบันทึกคำพูดจากการใช้อุปกรณ์ทดสอบการออกเสียง ในการทดสอบการออกเสียงคำของเด็กอนุบาล

อุปกรณ์ทดสอบการออกเสียง หมายถึง ชุดของเล่นที่ใช้ในการทดสอบการออกเสียงคำของเด็กอนุบาล ซึ่งมีกรอบในการทดสอบการออกเสียงคำ 6 ด้าน ได้แก่ เสียงพยัญชนะต้น เสียงอักษรควบกล้ำ เสียงอักษรนำ เสียงตัวสะกด เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ ประกอบด้วย ชุดสวนสัตว์ ชุดผักและผลไม้ และชุดสิ่งของเครื่องใช้

การออกเสียง หมายถึง การเปล่งเสียงคำของเด็ก ซึ่งประกอบด้วย เสียงพยัญชนะต้น เสียงอักษรควบกล้ำ เสียงอักษรนำ เสียงตัวสะกด เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์

คำ หมายถึง เสียงที่เด็กเปล่งออกมาแล้วมีความหมาย ประกอบด้วยเสียงพยัญชนะ
เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์

เสียงพยัญชนะต้น หมายถึง เสียงพยัญชนะตัวแรกที่เปล่งก่อนเสียงอื่น มีทั้งหมด 21 เสียง
ซึ่งแบ่งตามฐานที่เกิดเสียงได้ ดังนี้

1. ริมฝีปาก ได้แก่ เสียง /บ/ /ป/ /พ/ /ม/ /ว/
2. ริมฝีปากกับฟัน ได้แก่ เสียง /ฟ/
3. ฟันและปุ่มเหงือก ได้แก่ เสียง /ช/ /ด/ /ต/ /ท/ /น/ /ร/ /ล/
4. เพดานแข็ง ได้แก่ เสียง /จ/ /ช/ /ย/
5. เพดานอ่อน ได้แก่ เสียง /ก/ /ค/ /ง/
6. ช่องว่างระหว่างเส้นเสียง ได้แก่ เสียง /อ/ /ฮ/

เสียงอักษรควบกล้ำ หมายถึง เสียงพยัญชนะ 2 เสียง ที่เปล่งเสียงออกมาพร้อมกัน ซึ่งเป็น
เสียงที่อยู่ในตำแหน่งต้นพยางค์เท่านั้น มีทั้งหมด 11 เสียง ได้แก่ /กว/ /กร/ /กล/ /คว/ /คร/ /คล/
/พร/ /พล/ /ปร/ /ปล/ /ตร/

เสียงอักษรนำ หมายถึง เสียงพยัญชนะ 2 ตัวเรียงกัน ซึ่งอยู่ในสระเดียวกัน พยัญชนะตัว
หน้านำเสียงให้พยัญชนะตัวหลังผันเสียงวรรณยุกต์ตามเสียงของตัวหน้า มี 2 ลักษณะ คือ

1. คำที่มีเสียงอักษรนำออกเสียง 2 พยางค์ โดยพยางค์ต้นออกเสียงเหมือนมีสระอะ
กึ่งมาตรา ส่วนพยางค์หลังออกเสียงตามสระที่ประสมอยู่ และผันวรรณยุกต์ตามเสียงพยัญชนะตัวหน้า
2. คำที่มีเสียงอักษรนำออกเสียงพยางค์เดียว โดยออกเสียงเฉพาะเสียงพยัญชนะ
ตัวหลัง แต่ผันวรรณยุกต์ตามพยัญชนะตัวหน้า ได้แก่ /หย/ /หร/ /หล/ /หว/ /หง/ /หน/ /นม/ และ /อย/

เสียงตัวสะกด หมายถึง เสียงพยัญชนะที่เปล่งตามติดมากับเสียงสระ เป็นเสียงพยัญชนะที่
ปิดท้ายพยางค์ หรือที่เราเรียกว่า เสียงตัวสะกด มี 8 เสียง ได้แก่

- /ก/ มีรูปพยัญชนะ ก ข ค ฌ (ข ค)
- /ด/ มีรูปพยัญชนะ ด จ ช ฌ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ต ถ ท ศ ษ ส
- /บ/ มีรูปพยัญชนะ บ ป พ ภ
- /ง/ มีรูปพยัญชนะ ง
- /น/ มีรูปพยัญชนะ น ญ ณ ร ล ฬ
- /ม/ มีรูปพยัญชนะ ม
- /ย/ มีรูปพยัญชนะ ย
- /ว/ มีรูปพยัญชนะ ว

เสียงสระ หมายถึง เสียงที่เปล่งตามติดมากับเสียงพยัญชนะต้นอย่างรวดเร็ว ได้แก่

1. เสียงสระเดี่ยว 17 เสียง ได้แก่
/อิ/ /อี/ /เอะ/ /เอ/ /แอะ/ /แอ/ /อึ/ /อือ/ /เออ/ /อะ/
/อา/ /อุ/ /อู/ /โอะ/ /โอ/ /เอาะ/ /ออ/
2. เสียงสระประสม 3 เสียง ได้แก่ /เอีย/ /เอือ/ /อัว/
3. เสียงสระเกิน 4 เสียง ได้แก่ /อำ/ /ไอ/ /ไอ/ /เอา/

เสียงวรรณยุกต์ หมายถึง เสียงที่เปล่งพร้อมกับเสียงสระ ให้มีระดับเสียงสูงต่ำต่างกันไป มีทั้งหมด 5 เสียง ได้แก่ เสียงสามัญ เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี และเสียงจัตวา

เด็กอนุบาล หมายถึง เด็กที่มีอายุระหว่าง 3 ถึง 4 ปี ของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกรุงเทพมหานคร และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาตำรา เอกสาร วารสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดประชากรและเลือกตัวอย่างประชากร
 - 2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กอนุบาลอายุ 3 ถึง 4 ปี ของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 13 โรงเรียน และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 709 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 722 โรงเรียน
 - 2.2 ตัวอย่างประชากร คือ เด็กอนุบาลอายุ 3 ถึง 4 ปี ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกรุงเทพมหานคร และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 70 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตามขั้นตอน ดังนี้ คือ
 - 2.2.1 สุ่มแบบแบ่งชั้น เพื่อแบ่งโรงเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม โดยแบ่งตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ได้แก่ กลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจระดับสูง กลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจระดับปานกลาง และกลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจระดับต่ำ
 - 2.2.2 สุ่มแบบเจาะจง เพื่อคัดเลือกโรงเรียนที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้จำนวน 3 โรงเรียน
 - 2.2.3 สุ่มห้องเรียนอย่างง่ายโดยวิธีการจับฉลาก เพื่อให้ได้เด็กอนุบาลที่ใช้ในการทดสอบการออกเสียง โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 3 ห้องเรียน
 - 2.2.4 สุ่มแบบเจาะจง เพื่อคัดเลือกเด็กอนุบาลที่ใช้ในการสังเกตตามธรรมชาติ ห้องเรียนละ 4 คน แบ่งเป็น เพศชาย 2 คน เพศหญิง 2 คน รวมทั้งสิ้น 12 คน

3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกคำพูดจากการสังเกตตามธรรมชาติ แบบบันทึกคำพูดจากการใช้อุปกรณ์ทดสอบการออกเสียง และแบบวิเคราะห์การออกเสียงคำ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่งถึงผู้บริหารโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 ก่อนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลของเด็กอนุบาลในทุกโรงเรียน ผู้วิจัยจะทำความคุ้นเคยกับเด็กอนุบาลในแต่ละโรงเรียนก่อน โดยใช้ระยะเวลาในการทำความคุ้นเคยกับเด็กอนุบาล โรงเรียนละ 3 วัน เพื่อให้เด็กเกิดความคุ้นเคยและมีความรู้สึกเป็นกันเองกับผู้วิจัย

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกรณีตัวอย่าง จำนวน 12 คน ผู้วิจัยใช้การสังเกตการพูดตามธรรมชาติ เป็นเวลา 12 สัปดาห์ ซึ่งจะเก็บรวบรวมข้อมูลในเวลา 8.00 – 11.30 น. ในช่วงกิจกรรมประจำวันต่าง ๆ ของโรงเรียน

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างประชากร จำนวน 70 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการทดสอบการออกเสียงคำของเด็กอนุบาลเป็นรายบุคคล เป็นเวลา 12 สัปดาห์ ซึ่งจะเก็บรวบรวมข้อมูลในเวลา 7.30 – 8.00 น. 12.30 – 13.30 น. และ 14.30 – 15.00 น.

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีตัวอย่างและตัวอย่างประชากร โดยนำคำพูดของเด็กอนุบาลที่ได้จากแบบบันทึกคำพูดจากการสังเกตตามธรรมชาติและแบบบันทึกคำพูดจากการใช้อุปกรณ์ทดสอบการออกเสียงมาวิเคราะห์การออกเสียงคำ โดยวิเคราะห์ลงในแบบวิเคราะห์การออกเสียงคำ

5.2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบวิเคราะห์การออกเสียงคำมาสรุปลงในตารางสรุปการออกเสียงคำ แล้วนับความถี่ของข้อมูล หากคำร้อยละ จากนั้นนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบความเรียง พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลเชิงบรรยายด้วย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กอนุบาลอายุ 3 ถึง 4 ปี
2. เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการพัฒนาแนวการประเมินพัฒนาการทางภาษาของเด็กอนุบาลอายุ 3 ถึง 4 ปี
3. เป็นข้อมูลให้แก่นักวิชาการ อาจารย์ และครูอนุบาล ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาต่อไป
4. เป็นแนวทางในการจัดทำหนังสือ สื่อการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กอนุบาลได้อย่างเหมาะสม
5. เป็นแนวทางในการพัฒนาการสังเกตและวินิจฉัย และให้ความช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาความล่าช้าทางพัฒนาการด้านภาษาและการพูด